

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б. Жильцов

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СВІТОВОГО КІНО

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальності 022 «Дизайн», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», 024 «Хореографія», 025 «Музичне мистецтво»,

025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів)

Дисципліна за вибором студента з Каталогу вибіркових дисциплін

Освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017-18 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А.О.Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія світового кіно» для студентів спеціальностей 022 «Дизайн», 024 «Хореографія», 025 «Музичне мистецтво», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», 025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів) (дисципліна за вибором студента з Каталогу вибіркових дисциплін).

Розробник: Кашшай О. С., старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «10» січня 2018 року № 5

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва О. В. Школьна

_____, 2018 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
III. Програма	
<i>Змістовий модуль 1. Розвиток екранної культури в кінці XIX - початку XX ст. ..</i>	10
<i>Змістовий модуль 2. Кінематограф епохи звуку та глобальних соціально-культурних перетворень 1930-х рр. – другої половини XX ст ..</i>	14
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	19
V. Плани семінарських занять.....	20
VI. Карта самостійної роботи бакалавра	27
VII. Система поточного та підсумкового контролю	32
VIII. Методи навчання	34
IX. Методичне забезпечення курсу	35
X. Рекомендована література (основна, додаткова)	36

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета викладання навчальної дисципліни – знайомство студентів спеціальностей 022 «Дизайн», 024 «Хореографія», 025 «Музичне мистецтво», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», 025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів) з мистецтвом кінематографу, історією його розвитку, принципами образотворення та властивими йому естетичними засобами. Оскільки мистецтво кіно в XX ст. зайняло ведучі позиції серед інших видів мистецтва та стало одним з найважливіших елементів впливу на культурне середовище та свідомість людей у суспільстві, постає питання в активному вивченні специфіки його мови та художніх особливостей. Мистецтво кіно сьогодні спричиняє потужний вплив та естетичні смаки сучасної людини, на його соціальні орієнтири, тож дисципліна призвана навчити студентів розуміти, сприймати та аналізувати кінематографічну мову. В рамках курсу передбачено ознайомити студентів з основними етапами розвитку світового та вітчизняного кіно, продемонструвати найвищі досягнення світового кіно, висвітлити питання теоретичних засад кіномистецтва, розкрити аспекти діяльності кіноіндустрії.

Основні завдання дисципліни:

- ознайомити студентів з головними етапами розвитку світового кінематографу від його виникнення, перетворення на вид мистецтва і до сучасного періоду;
- виявити головні досягнення у розвитку кіномистецтва, що вплинули на розвиток людства, на його естетичні смаки, на формування нових видів мистецтва;
- розкрити історичну еволюцію образотворчих засобів кіно;
- дослідити залежність естетики кіно від розвитку технологій;
- продемонструвати можливості кіномови в образотворчому мистецтві;
- здійснити спроби художнього аналізу кінотворів.

Місце дисципліни в професійній підготовці.

Дисципліна необхідна для розширення загального кругозору студентів,

для підвищення їх культурного рівня та розуміння ними значимості кіномистецтва у контексті розвитку естетичних смаків суспільства.

Впродовж опанування навчальної дисципліни передбачено формування наступних базових професійних компетенцій:

Спеціальні компетентності, необхідні для оволодіння професійною діяльністю:

Творчої компетентності:

- розвиток здатності асоціативного та фантазійного мислення, яке розширює творчі можливості та допомагає грамотно користуватися засобами художньої виразності.
- формування здатності генерувати творчі ідеї, висувати гіпотези, відшуковувати причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати та мислити критично, що важливо для успішної творчої діяльності.
- володіння знаннями про класифікацію видів кіномистецтва, його специфікою, характерними особливостями художньо-образної мови, його різних видів та жанрів;
- розуміння зв'язків кіномистецтва з іншими видами мистецтва, а також з широким колом культурного середовища людини;
- здатності проводити мистецький аналіз творів кіномистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміти розкривати особливості художньої мови кінопродуктів;
- володіння фаховою термінологією;

Художньо-творчої компетентності:

- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику;
- Здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва та у всіх його видах;

Художньо-технологічної компетентності:

- здатності розуміти особливості сучасних кінотехнік відповідно до специфіки того чи іншого виду кінопродукту з урахуванням властивостей його жанру та задуму.

Соціальна компетентність, як відповідальність за результати своєї справи:

- отримання сукупності знань і способів діяльності, необхідних для створення і удосконалення матеріальних та духовних потреб суспільства.

Індивідуальна компетентність, як володіння засобами самореалізації та розвитку індивідуальності в рамках професії:

- здатність до особистісного і професійного саморозвитку
- здатність до творчості, готовність до варіативної професійної діяльності, активність у пошуку оригінальних варіантів розв'язання професійних завдань
- здатності до самостійного аналізу художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва.

У результаті вивчення даної дисципліни студент має

Знати:

- основні джерела та праці історії художньої критики;
- зміст основних позицій в історії художньої критики
- сутність в специфіку процесів та явищ, характерних для критики ХХ ст.;
- типові для того чи іншого періоду підходи до розуміння сенсу критичного дискурсу;
- творчість найбільш значимих для епохи чи(та) школи критиків;
- основні тексти, публікації та видання;
- проблематику взаємозв'язків та взаємовпливів зарубіжного й вітчизняного досвіду художньо-критичної діяльності.

Вміти:

- виявляти концептуальні особливості критичних шкіл і напрямів;

- розрізняти та інтерпретувати критичні методи з точки зору контексту епохи;
- аналізувати критичні тексти, інтерпретувати їх когнітивні аспекти;
- виявляти контекстуальні зв'язки критичних текстів в історичному, філософському, естетичному, соціокультурному та загально-духовному аспектах.
- володіти понятійним апаратом історії художньої критики;
- основами текстового аналізу та ідеологічної критики текстів мистецтвознавства;
- основами наукових позицій, характерних для сучасних споріднених наук.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю.

Курс призначений для студентів першого освітнього рівня (бакалаврського), розрахований на 4 семестр (2-й курс), складається з 120 годин, тобто 4 кредити ECTS, з яких 56 годин – аудиторні, з них 28 – лекційні, 28 – семінарські, 8 годин відведені для модульного контролю, 56 – розраховані на самостійне закріплення студентами отриманих знань. Курс передбачає 2 змістових модулі.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ СВІТОВОГО КІНО
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
4 семестр	Шифр та назва галузі знань	Варіативна
Кількість кредитів, відповідних ECTS:		Рік підготовки: 2-ий
		4 семестр
4	02 «Культура і мистецтво»	Контактних годин:
		56
Загальна кількість годин:	Шифр та назва спеціальності	з них: лекцій:
120	022 «Дизайн» 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» 024 «Хореографія» 025 «Музичне мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів) (дисципліна за вибором студента з Каталогу вибіркових дисциплін)	28
Семестровий контроль		семінарських:
		28
Змістових модулів:		Модульний контроль:
2		8 год.
Тижневих годин:		Самостійна робота:
аудиторних:		
2		
самостійної роботи студентів:	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Форма підсумкового контролю:
2		залік

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль I. Розвиток екранної культури кіно в кінці XIX – початку XX ст.									
1.	Виникнення кінематографу. Німе кіно та розвиток екранної культури в кінці XIX – початку XX ст.	8	4	2	2	4			
2.	Світове кіно 1900-1910 рр. в Європі та Америці	8	4	2	2	4			
3.	Розвиток комедійного жанру кіно в Америці у 1910-1920 рр.	8	4	2	2	4			
4	Скандинавський феномен в кіно 1910-1920 рр.	8	4	2	2	4			
5	Кіно Німеччини 1910-1920 рр. як культурне явище	8	4	2	2	4			
6	Кіно Франції 1910-1920 рр. та виникнення артистичного фільму	8	4	2	2	4			
7	Експерименти в кіно Франції 1920-х рр. Кіноавангард.	8	4	2	2	4			
	Модульна контрольна робота	4						4	
	Разом за ЗМ I	60	28	14	14	28		4	
Змістовний модуль II. Кінематограф епохи звуку та глобальних соціально-культурних перетворень 1930-х рр. – другої половини XX ст.									
8	Звук як елемент нової форми та естетики кіно 1930 рр.	8	4	2	2	4			
9	Радянська кіношкола 1920-1930 рр.	8	4	2	2	4			
10	Світовий кінематограф 1930-1950 рр.	8	4	2	2	4			
11	Мистецькі пошуки кінематографу 1950-1970 рр.	8	4	2	2	4			
12	Розвиток кіно 1970-1990 рр.	8	4	2	2	4			
13	Розвиток кіно 1970-1990 рр. Кінокультура в телевізійну еру.	8	4	2	2	4			
14	Світовий кінематограф на сучасному етапі. Кіно початку XXI ст.	8	4	2	2	4			
	Модульна контрольна робота	4						4	
	Разом за ЗМ II	60	28	14	14	28		4	
	Разом за навчальним планом	120	56	28	28	56		8	

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Розвиток екранної культури кіно в кінці XIX – початку XX ст.

ТЕМА 1. Лекція. Виникнення кінематографу. Німе кіно та розвиток екранної культури в кінці XIX – початку XX ст. (2 год.)

Роль технічного прогресу у розвитку зображальних засобів кіно. Створення І. Тимченко першого знімального та проекційного апарату. Плеограф К. Пушинського. Кінетограф Т. Едісона. Перші сеанси братів Л. та О. Люм'єр як демонстрація життєвих кінозамальовок. Виникнення двох напрямків розвитку кіно.

Жорж Мельєс як родоначальник видовищного кіно. Перетворення ілюзіону в кінематограф. Створення кіновидовищ, розробка сценаріїв та системи акторської гри. Формування нових технічних прийомів. Фільм «Мандрівка на місяць» (1902 р.) як головний шедевр світового кіно на початку його виникнення.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [5].

додаткова: [9], [10], [14], [15], [16].

ТЕМА 2. Лекція. Світове кіно 1900 – 1910 рр. в Європі та Америці (2 год.)

Ярмарковий кінематограф (1900-1908 рр.). Перший досвід міжнародного обміну. Розвиток кіноіндустрії в Англії. Новаторство Брайтонської групи кінематографістів. Використання новаторських технічних досягнень у творчості Дж. Сміта, Е. Коллінза. Застосування репортажної зйомки, зйомки на натури в творчості Дж. Уільямсона, а також крупного плану (фільм «Бабусіни окуляри» (1900 р.).

Розвиток кіноіндустрії в Америці. Виникнення Голівуду (1908 р.), як головного центру кіновиробництва континенту. Ранній американський кінематограф. Народження нових жанрів – кіномелодрами, вестерну.

Досягнення Д. Гріффіта та його кіноепопея «Народження нації» (1915 р.).
Зміна парадигми сприйняття кіно від шоу до мистецтва.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [10], [14], [15], [25].

**ТЕМА 3. Лекція. Розвиток комедійного жанру кіно
в Америці у 1910 – 1920 рр. (2 год.)**

Коміки американського кіно. Творчість С. Чапліна та його образ «маленької людини», яка змінює світ. Головні фільми актора «Бродяга» (1915 р.) та «Золота лихоманка» (1925 р.) як творчий вклад в світовий кінематограф. Б. Кітон та його драматичний образ героя-одинака. Г. Ллойд та його вклад у відображенні суспільства «рівних можливостей». Брати Л. та А. Маркс та їх внесок у формування жанру ексцентрики та кіношоу в Америці.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [5].

додаткова: [16], [17], [20], [21], [22].

**ТЕМА 4. Лекція. Скандинавський феномен
в кіно 1910 – 1920 рр. (2 год.)**

Виникнення особливого характеру скандинавського кіно. Розвиток кіноіндустрії та фірма «Свенська Біо» (1907 р.). «Північний реалізм» як специфічне досягнення шведського кіно. Поглиблений психологізм, експресія та самозаглиблення як основа для розвитку психологічного кіно Швеції. В. Шестрем та його кінострічки «Тер'є Віген» (1916 р.) та «Возниця» (1920 р.). М. його Штиллер та фільми «Гроші господина Арне» (1919 р.) та «Йоханн» (1920 р.)

Кінематограф Данії. Розвиток кіноіндустрії та фірма «Нордіск» (1906 р.). Формування «нового данського кіно»: поглиблений психологізм та

фаталізм як характерна емоційна складова образотворчої мови данських режисерів (П. У. Гад, Х. Мадсен та ін.). Акторка Аста Нільсен та її образ вишуканої жіночності.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [7], [10], [12], [15], [18].

ТЕМА 5. Лекція. Кіно Німеччини 1910 – 1920 рр.

як культурне явище (2 год.)

Експресіонізм – одно з яскравих явищ німецького кінематографу 1915 – 1925 рр. Експресіонізм як депресивна реакція на загострення соціальних протиріч в суспільстві після Першої світової війни. Втілення принципів суб'єктивної інтерпретації дійсності, тяжіння до ірраціональності, загостреної емоційності. Перші фільми жахів та образи монстрів, як втілення зла та немічності людини перед нездоланими обставинами.

Формування нового образотворення. Заміна натури декораціями, використання оптичних ефектів, різких світло-тіньових контрастів, гострих кутів. Деформація як засіб посилення виразності та виявлення внутрішньої сутності речей та характерів. Загострення акторської гри та використання перебільшених жестів та міміки як акцент на характері трагічного образу. Режисери Р. Віне та його фільм жахів «Кабінет доктора Калігарі» (1919 р.), Ф. Ланг та його утопічна кіноепопея «Метрополіс» (1926 р.), Ф. Мурнау та його «Носферату – симфонія жаху» (1922 р.).

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [5].

додаткова: [8], [11], [12], [15], [16].

ТЕМА 6. Лекція. Кіно Франції 1910 – 1920 рр. та виникнення артистичного фільму (2 год.)

Виникнення «Фільму д'ар» – артистичного художнього фільму, як втілення концепції тихого споглядання. Кіноімпресіонізм та група Л. Деллюка. Перетворення кінематографу подій та фактів в кіно думок та настроїв. Людина та оточуюче її середовище як важливі елементи світової матерії. Л. Деллюк та його стрічка «Мовчання» (1922 р.), Г. Абель та його кіно «Колесо» (1922 р.), М. Л'єрб'є та його фільм «Ельдорадо» (1920 р.).

Екранізація театральної класики. Розвиток «комерційного» кіно в творчості режисерів Ф. Зекка, Л. Фейада та ін. Перші «серіали». Л. Фейада та його «Фантомас» (1913–1914 рр.). Ф. Зекка («Історія одного злочину» (1901 р.), «Буря в спальні» (1902 р.).

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [17], [18], [19], [24], [25].

ТЕМА 7. Лекція. Експерименти в кіно Франції 1920-х рр.

Кіноавангард (2 год.)

Пошук нових засобів виразності в кіно Франції 1920-х рр. Дадаїзм, абстракціонізм та сюрреалізм у кінематографі як втілення концепції «чистого кіно». Трансформування художньої мови від художнього образу до втілення формальних засобів. Фільми без змісту та сюжетів, вивчення ритмічних закономірностей руху та динаміки. Пошуки планів, ракурсів та форм як нова парадигма часу. Ж. Дюлак та її зорові еквіваленти музикальних творів («Пластинка № 927», «Арабеска» (1929 р.). А. Шомет та його візуальні симфонії («П'ять хвилин чистого кіно» (1926 р.), «Відображення світла та швидкості» (1925 р.). Ф. Леже та його шедевр «Механічний балет» (1924 р.).

Сюрреалізм в кіно як спроба впливу на підсвідомість. М. Рей та його потік фотографічних ілюзій («Морська зірка» (1928 р.). Жорсткий

сюрреалізм С. Далі та Л. Бунюєля («Андалузський пес» 1928 р.).
Інтелектуальний сюрреалізм Р. Клера («Антракт» (1924 р.).

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [13],[14], [18], [23], [24].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Кінематограф епохи звуку та глобальних соціально-культурних перетворень 1930-х рр. та другої половини ХХ ст.

**ТЕМА 8. Лекція. Звук як елемент нової форми
та естетики кіно 1930-х рр. (2 год.)**

Поява звуку в кіно. Технологічна перебудова виробничої галузі кіно. Зміни пластичної та драматургічної виразності. Виникнення в Голівуді кіностудій-гігантів. Монополізація кіновиробництва.

Формування нових жанрів. Виникнення соціально-критичного кіно: У. Уелман «Ворог суспільства» (1931 р.), Х. Хоукс «Обличчя зі шрамом» (1932 р.), Ле Рой «Я – біглий каторжник» (1932 р.). Зростання значимості соціальних комедій: Ф. Капри: «Містер Дідс переїжджає в місто» (1936 р.), «З собою не унесеш» (1938 р.), Дж. Форда «Осведомитель» (1935 р.), «Диліжанс» (1939 р.), «Юний містер Лінкольн» (1939 р.), «Грона гніву» (1940 р.). Визначні постаті світового кіно 1930-х рр.: театральні актори Б. Дейвис, К. Хепберн, С. Трессі, Г. Фонда, Дж. Стюарт та ін.

Засвоювання кольору як нового естетичного компоненту в кінематографії. Створення В. Флемингом світового кіношедевр «Унесені вітром» (1939 р.).

Виникнення напряму «поетичного реалізму» у Франції. Новаторство фільмів Ж. Ренуара: «Мадам Боварі» (1934 р.), «На дні» (1936 р.)

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [9],[10], [14], [15], [16].

ТЕМА 9. Лекція. Радянська кіношкола 1920-1930 рр. (2 год.)

Створення першої в світі державної кіношколи. Л. Кулешов як видатний винахідник головних ефектів кіномонтажу. «Ефект Кулешова», «Графічний ефект Кулешова», «Створювана людина» (1929 р.) як теорія світового монтажу. Перші фільми для масової аудиторії: «Пригоди містера Веста в країні більшовиків» (1924 р.). Д. Вертов як революціонер кіномови, засновник та теоретик документального авангардного кіно. Шедевр світового кінематографу «Людина з кіноапаратом» (1929 р.). С. Ейзенштейн-засновник асоціативного та інтелектуального монтажу. «Теорія атракціону». «Броненосець Потемкін» (1925 р.). Група ФЕКС – фабрика ексцентричного актора. «Новий Вавилон» (1929 р.). Я. Протазанов та його кіношедевр «Аеліта» (1924 р.).

Кіно пропаганди. Ф. Ермлер та творче об'єднання «КЕМ». Видатні режисери Ф. Оцеп, Б. Барнет, О. Довженко. В. Пудовкін, Г. Александров та їх роль у творчому використанні звуку в кіно. Народження звукорежисури. Формування виразних засобів звукового кінематографа.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [4], [5], [6]

додаткова: [11], [12], [14], [20], [24].

ТЕМА 10. Лекція. Світовий кінематограф 1930-1950 рр. (2 год.)

Зміна образного структури кіно. Оповідність та драматургія як нова концепція кінематографії. Вдосконалення технології кольорового зображення. Акторська виразність у звуковому кіно. Британська школа. Ефект Кулешова у світовому кіно. Детективи Альфреда Хічкока 1930-х рр.

Кінематограф 1940-х рр. і періоду Другої світової війни. Вплив нацистської ідеології на ідейно-образотворчі форми. Монументалізація та асоціація. Л. Ріфеншталь та її кінопоєми «Олімпія» (1936 р.) та «Триумф волі» (1935 р.) як втілення тоталітарних ідей. Розвиток розважального комедійного кіно в Німеччині.

Зародження американського кіноавангарду. Золота доба Голівуду.

Основні тенденції в кінематографі 1950-х рр. XX ст. Виникнення телевізійної промисловості й телевізійних студій (кінець 1930-х–50-ті рр. XX ст.). Винахід П. Ніпкова; розвиток «механічного телебачення»; створення телецентрів електронного телебачення; поява телемережі в Європі і США (кінець 1940-х–початок 1950-х рр.; початок масового промислового виробництва телевізорів.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [13],[15], [17], [25].

**ТЕМА 11. Лекція. Мистецькі пошуки
кінематографу 1950-1970 рр. (2 год.)**

«Нова хвиля» французького кіно. Журнал «Кайє дю синема» та його роль у формуванні «Нової хвилі». Декларація «Група тридцяти» (1953 р.): теоретичне підґрунтя майстрів короткого формату. Перші фільми напрямку; їх жанрово-стилістична характеристика. Лідери «нової хвилі» Ф. Трюффо, Жан-Л. Годар, Ж. Реветт, К. Шаброль. Особливості використання прийомів кінодокументалістики. А. Рене «Вся пам'ять світу» (1966 р.). Вдосконалення кінотехніки та поняття «камера-стило».

Виникнення групи «нового німецького кіно». Оберхаузенський маніфест (1962 р.): його послідовники. Апологія авторського кіно: О. Клюге «Прощання з минулим» (1966 р.). Кінематограф США 1950-1970 рр. Жанрова та стилістична різноманітність. Розвиток кіноіндустрії. Створення комерційних масових фільмів. Формування нових жанрів. Поява нових технічних засобів та їх вплив на якість кінематографу.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [14],[15], [16], [17], [18].

ТЕМА 12. Лекція. Розвиток кіно 1970-1990 рр. (2 год.)

Кіно Західної Європи та Америки 1970-х – початку 1980-х рр. Провідні режисери та шляхи розвитку кіномови. Візуальна образність кіно і телебачення. Експериментальні дослідження в галузі телевізійної техніки. Трансформації творчого шляху режисерів італійського кіно. Художнє переосмислення естетичних принципів неореалізму у творчості Ф. Фелліні. Розвиток авторської манери Л. Вісконті та М. Антоніоні. Феномен італійських комедій. Видатні автори С. Лорен, А. Мастрояні та ін.

Кінематограф Німеччини та творчість режисерів – представників другого покоління «нового німецького кіно». Р. В. Фассбіндер та його концепція «антитеатру», як форми естетичного бунту.

Кінематограф США: Ф. Ф. Коппола, Д. Лукас, С. Спілберг, М. Скорсезе, П. Шредер, Б. Де Пальма. Особливості режисерських версій «космічного фільму». «Зоряні війни» Д. Лукаса. Фільми хажів. «Щелепи» С. Спілберга (1975 р.). Феномен ситкомів.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [8],[11], [13], [19], [25].

ТЕМА 13. Лекція. Розвиток кіно 1970-1990 рр.

Кінокультура в телевізійну еру (2 год.)

Розвиток різножанрового розважального кіно. Кіно для масового глядача. Жанри низьких стандартів: вестерн; мелодрама; мюзикл; комедія; детектив як основа масового виробництва фільмів низької якості.

Поява нових високотехнічних видовищних форм кіно: фільми-катастрофи, трилери, містика, саги, космічні пригоди, фентезі. Злиття жанрів, народження нових. Використання новітніх технологій.

Творчість С. Спілберга та його вплив на технічний розвиток кіноіндустрії. Комп'ютерні та цифрові засоби і технології як основний інструмент створення кіно. «Індіана Джонс» (1961 р.), «Аватар» (2009 р.),

«Парк Юрського періоду» (1993 р.).

Ф. Ф. Коппола та його геній. «Хрещений батько» (1972 р.), «Апокаліпсис сьогодні» (1979 р.).

Філософські та видовищні кіно С. Кубріка. «Заводний апельсин» (1971 р.), «Космічна Одисея» (2001 р.).

Розвиток фестивального руху в контексті міжкультурних відносин. Створення розгалуженої телемережі. Розвиток кольорового телемовлення. Введення системи супутникового телебачення. Розвиток кабельного телебачення. Виникнення мережі «Євробачення»; створення супутникової мережі «Інтелсат». Початок цілодобового інформаційного мовлення CNN; особливості телевізійного іномовлення Всесвітньої служби BBC.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [7], [10], [12], [15], [16].

ТЕМА 14. Лекція. Світовий кінематограф на сучасному етапі.

Кіно початку XXI ст. (2 год.)

«Постмодернізм» та суб'єктивизм сучасних сценаріїв. Криза глобальних та інтелектуальних ідей в суспільстві споживання. Звуження кола глядацької еліти. Вплив новітніх технологій на трансформацію мови кіно. Естетика кліпу та іміджу, її використання в образотворчій мові кіно. Гіпперреалізм цифрових світів. Повернення історичних та міфологічних сюжетів. Поєднання естетики кіно з комп'ютерною грою.

Творчі пошуки П. Гринуея, П. Альмодовара, К. Тарантіно, Е. Кустуріци та ін.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [13], [16], [18], [19], [23].

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія світового кіно»

Разом за навчальним планом: 120 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль І.							Змістовий модуль ІІ.						
Назва модуля	Розвиток екранної культури кіно в кінці XIX-початку XX ст.							Кінематограф епохи звуку та соціально-глобальних культурних перетворень 1930 х рр. – другої половини XX ст.						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Теми лекцій	Виникнення кінематографу. Німе кіно та розвиток екранної культури в кінці XIX – початку XX ст. (Відвідування – 1 бал)	Світове кіно 1900-1910 рр. в Європі та Америці (Відвідування – 1 бал)	Розвиток комедійного жанру кіно в Америці у 1910-1920 рр. (Відвідування – 1 бал)	Скандинавський феномен в кіно 1910-1920 рр. (Відвідування – 1 бал)	Кіно Німеччини 1910-1920 рр. як культурне явище (Відвідування – 1 бал)	Кіно Франції 1910-1920 рр. та виникнення артистичного фільму (Відвідування – 1 бал)	Експерименти в кіно Франції 1920-х рр. Кіноавангард. (Відвідування – 1 бал)	Звук як елемент нової форми та естетики кіно 1930-х рр. (Відвідування – 1 бал)	Радянська кіношкола 1920-1930 рр. (Відвідування – 1 бал)	Світовий кінематограф 1930-1950 рр. (Відвідування – 1 бал)	Мистецькі пошуки кінематографу 1950-1970 рр. (Відвідування – 1 бал)	Розвиток кіно 1970-1990 рр. (Відвідування – 1 бал)	Розвиток кіно 1970-1990 рр. Кінокультура в телевізійну еру. (Відвідування – 1 бал)	Світовий кінематограф на сучасному етапі. Кіно початку XXI ст. (Відвідування – 1 бал)
Теми семінарських занять	Виникнення кінематографу. Німе кіно та розвиток екранної культури в кінці XIX – початку XX ст. (10 балів +1 бал за відвідування)	Світове кіно 1900-1910 рр. в Європі та Америці (10 балів +1 бал за відвідування)	Розвиток комедійного жанру кіно в Америці у 1910-1920 рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Скандинавський феномен в кіно 1910-1920 рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Кіно Німеччини 1910-1920 рр. як культурне явище (10 балів +1 бал за відвідування)	Кіно Франції 1910-1920 рр. та виникнення артистичного фільму (10 балів +1 бал за відвідування)	Експерименти в кіно Франції 1920-х рр. Кіноавангард. (10 балів +1 бал за відвідування)	Звук як елемент нової форми та естетики кіно 1930-х рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Радянська кіношкола 1920-1930 рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Світовий кінематограф 1930-1950 рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Мистецькі пошуки кінематографу 1950-1970 рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Розвиток кіно 1970-1990 рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Розвиток кіно 1970-1990 рр. Кінокультура в телевізійну еру. (10 балів +1 бал за відвідування)	Світовий кінематограф на сучасному етапі. Кіно початку XXI ст. (10 балів +1 бал за відвідування)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)							Модульна контрольна робота (25 балів)						
Бали за модуль	144 бали							144 бали						
Підсумковий рейтинговий бал	288 балів (коефіцієнт успішності: 2,88)													

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Розвиток екранної культури кіно в кінці XIX – початку XX ст.

ТЕМА 1. Виникнення кінематографу. Німе кіно та розвиток екранної культури в кінці XIX – початку XX ст. (2 год.)

1. Роль технічного прогресу у розвитку зображальних засобів кіно.
2. Перші сеанси братів Л. та О. Люм'єр
3. Виникнення двох напрямків розвитку кіно.
4. Перетворення ілюзіону в кінематограф.
5. Формування нових технічних прийомів.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [5].

додаткова: [9], [10], [14], [15], [16].

ТЕМА 2. Світове кіно 1900-1910 рр. в Європі та Америці (2 год.).

1. Новаторство Брайтонської групи кінематографістів.
2. Розвиток репортажної зйомки в кінематографі Англії.
3. Виникнення Голівуду (1908 р.), як центру кіновиробництва.
4. Ранній американський кінематограф.
5. Народження кіно мелодрами та вестерну.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [10], [14], [15], [25].

ТЕМА 3. Розвиток комедійного жанру кіно в Америці у 1910 - 1920 рр. (2 год.)

1. Творчість С. Чапліна та його образ «маленької людини».
2. Б. Кітон та його драматичний образ.

3. Г. Ллойд та його вклад у розвиток кіно.
4. Брати Л. та А. Маркс та їх внесок у формування жанру ексцентрики.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [5].

додаткова: [16], [17], [20], [21], [22].

ТЕМА 4. Скандинавський феномен в кіно 1910 - 1920 рр. (2 год.)

1. Особливий характер скандинавського кіно.
2. «Північний реалізм» як специфічне досягнення шведського кіно.
3. Розвиток психологічного кіно на прикладі формування кінематографу у Швеції.
4. Кінематограф Данії.
5. Формування «нового данського кіно»: поглиблений психологізм та фаталізм.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [7], [10], [12], [15], [18].

ТЕМА 5. Кіно Німеччини 1910 - 1920 рр. як культурне явище (2 год.)

1. Експресіонізм – як унікальне явище німецького кінематографу 1915 - 1925 рр.
2. Образотворча мова кіно напрямку експресіонізм.
3. Використання оптичних ефектів у кіно Німеччини.
4. Режисер Р. Віне та його фільм «Кабінет доктора Калігарі» (1919 р.)
5. Режисер Ф. Ланг та його утопічна кіноопея «Метрополіс» (1926 р.).
6. Режисер Ф. Мурнау та його «Носферату – симфонія жаху» (1922 р.).

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [5].

додаткова: [8], [11], [12], [15], [16].

ТЕМА 6. Кіно Франції 1910 - 1920 рр. та виникнення артистичного фільму (2 год.)

1. «Фільм д'ар» як як втілення концепції тихого споглядання.
2. Кіноімпресіонізм та група Л. Деллюка як явище світового кінематографу.
3. Образотворча мова кіно напрямку імпресіонізм.
4. Розвиток «комерційного» кіно в творчості режисерів Ф. Зекка, Л. Фейада та ін. Л. Фейада та його «Фантомас» (1913–1914 рр.).

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [17], [18], [19], [24], [25].

ТЕМА 7. Експерименти в кіно Франції 1920 - х рр. Кіноавангард (2 год.)

1. Пошук нових засобів виразності в кіно Франції 1920-х рр.
2. Дадаїзм, абстракціонізм та сюрреалізм у кінематографі як втілення концепції «чистого кіно».
3. Трансформування художньої мови від художнього образу до абстракції.
4. Фільми без змісту та сюжетів, як явище світового кіно.
5. Сюрреалізм в кіно як спроба впливу на підсвідомість.

Рекомендована література:

основна: [1], [3], [4], [6].

додаткова: [13],[14], [18], [23], [24].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Кінематограф епохи звуку та глобальних соціально-культурних перетворень 1930-х рр. – другої половини XX ст.

ТЕМА 8. Звук як елемент нової форми та естетики кіно 1930 - х рр. (2 год.)

1. Виникнення звукового кіно та зміна його образотворчої мови.
2. Ера кіностудій-гігантів в Голівуді та монополізація кіновиробництва.
3. Формування нових жанрів кіно.
4. Значення жанру соціальних комедій в американському кінематографі 1930 - х рр.
5. Відкриття кольорового кіно як новий естетичний компонент в кінематографії. Режисер В. Флеминг та його світовий кіношедевр «Унесені вітром» (1939 р.).

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [9],[10], [14], [15], [16].

ТЕМА 9. Радянська кіношкола 1920 - 1930 рр. (2 год.)

1. Л. Кулешов як видатний винахідник головних ефектів кіномонтажу.
2. «Ефект Кулешова», «Графічний ефект Кулешова», «Створювана людина» (1929 р.) як теорія світового монтажу.
3. Д. Вертов як революціонер кіно мови.
4. С. Ейзенштейн як засновник асоціативного та інтелектуального монтажу.
- Я. Протазанов та його кіношедевр «Аеліта» (1924 р.).
5. Формування виразних засобів звукового кінематографа у радянському кіно 1920-1930-х рр.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [4], [5], [6]

додаткова: [11], [12], [14], [20], [24].

ТЕМА 10. Світовий кінематограф 1930 - 1950 рр. (2 год.)

1. Акторська виразність у звуковому кіно 1930-1950-х рр.
2. Режисер Альфреда Хічкок та його кінотворчість.
3. Вплив тоталітарної ідеології на ідейно-образотворчі форми у кіно 1930 - 1950 рр.
4. Режисер Л. Ріфеншталь та її кінопоєми «Олімпія» (1936 р.) та «Триумф волі» (1935 р.).
5. Золота доба Голівуду.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [13],[15], [17], [25].

ТЕМА 11. Мистецькі пошуки кінематографу 1950 - 1970 рр. (2 год.)

1. «Нова хвиля» французького кіно.
2. Теоретичне підґрунтя майстрів короткого формату.
3. Виникнення групи «нового німецького кіно».
4. Апологія авторського кіно 1950 - 1970 рр.
5. Кінематограф США 1950 - 1970 рр.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [14],[15], [16], [17], [18].

ТЕМА 12. Розвиток кіно 1970 - 1990 рр. (2 год.)

1. Кіно Західної Європи та Америки 1970-х – початку 1980-х рр.
2. Трансформації творчого шляху режисерів італійського кіно 1970 - 1990 рр.
3. Режисери Ф. Фелліні, Л. Вісконті та М. Антоніоні.
4. Феномен італійських комедій 1970 - 1990 рр.

5. Кінематограф Німеччини та творчість режисерів – представників другого покоління «нового німецького кіно».
6. Кінематограф США 1970 - 1990 рр.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [8],[11], [13], [19], [25].

ТЕМА 13. Розвиток кіно 1970 - 1990 рр.

Кінокультура в телевізійну еру (2 год.)

1. Принципи розвитку різножанрового розважального кіно у 1970 - 1990 рр.
2. Виникнення нових жанрів кіно у 1970-1990-х рр.: фільми-катастрофи, трилери, містика, саги, космічні пригоди, фентезі.
3. Творчість С. Спілберга та його вплив на технічний розвиток кіноіндустрії.
4. Ф. Ф. Коппола та його геній.
5. С. Кубрік та його кіно творчість.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [7], [10], [12], [15], [16].

ТЕМА 14. Світовий кінематограф на сучасному етапі.

Кіно початку XXI ст. (2 год.)

1. «Постмодернізм» та суб'єктивизм сучасних сценаріїв у сучасному кіно.
2. Вплив новітніх технологій на трансформацію мови кіно.
3. Естетика кліпу та іміджу, її використання в образотворчій мові кіно.
4. Гіпперреалізм цифрових світів як нове образотворення в кіно.
5. Повернення історичних та міфологічних сюжетів в сучасному кіно.
6. Поєднання естетики кіно з комп'ютерною грою.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [6].

додаткова: [13], [16], [18], [19], [23].

VI. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА
з дисципліни «Історія світового кіно»

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Розвиток екранної культури кіно в кінці XIX – початку XX ст.			
1. Виникнення кінематографу. Німе кіно та розвиток екранної культури в кінці XIX – початку XX ст. • Описати роль технічного прогресу у створенні кіно. • Створення І. Тимченко першого знімального та проекційного апарату. • Плеограф К. Пушинського. • Кінетограф Т. Едісона. Рекомендована література: основна: [1], [3], [5]. додаткова: [9], [10], [14], [15], [16].	4	Семінарське заняття	5
2. Світове кіно 1900-1910 рр. в Європі та Америці. • Ярмарковий кінематограф (1900-1908 рр.). • Застосування репортажної зйомки, зйомки на натури. • Розвиток кіноіндустрії в Америці. • Народження нових жанрів – кіномелодрами, вестерну. Рекомендована література: основна: [1], [3], [4], [6]. додаткова: [10], [14], [15], [25].	4	Семінарське заняття	5
3. Розвиток комедійного жанру кіно в Америці у 1910 - 1920 рр. • Коміки американського кіно. • Фільми «Бродяга» (1915 р.) та «Золота лихоманка» (1925 р.) • Соціальні образи героїв американських комедій. • Критична оцінка технологічного процесу в американському кіно. Рекомендована література: основна: [1], [3], [4], [5]. додаткова: [16], [17], [20], [21], [22].	4	Семінарське заняття	5
4. Скандинавський феномен в кіно 1910 - 1920 рр. • Розвиток скандинавської кіноіндустрії та фірма «Свенська Біо» (1907 р.). • Розвиток данської кіноіндустрії та фірма «Нордіск» (1906 р.). • Акторка Аста Нільсен та її образ вишуканої жіночності. Рекомендована література: основна: [1], [3], [4], [6]. додаткова: [7], [10], [12], [15], [18].	4	Семінарське заняття	5

5. Кіно Німеччини 1910 - 1920 рр. як культурне явище • Втілення принципів суб'єктивної інтерпретації дійсності в кіно експресіонізму. • Перші фільми жахів та образи монстрів, як втілення зла та немічності людини перед нездоланими обставинами. • Деформація як засіб посилення виразності та виявлення внутрішньої сутності речей та характерів. Рекомендована література: основна: [1], [3], [4], [5]. додаткова: [8], [11], [12], [15], [16].	4	Семінарське заняття	5
6. Кіно Франції 1910 - 1920 рр. та виникнення артистичного фільму. • Виникнення «Фільму д'ар» – артистичного художнього фільму. • Перетворення кінематографу подій та фактів в кіно думок та настроїв. • Екранізація театральної класики. Розвиток «комерційного» кіно Рекомендована література: основна: [1], [3], [4], [6]. додаткова: [17], [18], [19], [24], [25].	4	Семінарське заняття	5
7. Експерименти в кіно Франції 1920-х рр. Кіноавангард. • Пошук нових засобів виразності в кіно Франції 1920-х рр. • Трансформування художньої мови від художнього образу до втілення формальних засобів. • Пошуки планів, ракурсів та форм як нова парадигма часу. Рекомендована література: основна: [1], [3], [4], [6]. додаткова: [13], [14], [18], [23], [24].	4	Семінарське заняття	5
Разом годин:	28	Разом балів:	35
Змістовний модуль II. Кінематограф епохи звуку та глобальних культурних перетворень 1930-х рр. – другої половини XX ст.			
8. Звук як елемент нової форми та естетики кіно 1930-х рр. • Зміни пластичної та драматургічної виразності кіно в результаті появи звуку. • Голлівудські кіностудії-гіганти. • Засвоювання кольору як нового естетичного компоненту в кінематографії. Рекомендована література: основна: [1], [2], [3], [4], [6]. додаткова: [9], [10], [14], [15], [16].	4	Семінарське заняття	5
9. Радянська кіношкола 1930-х рр. • Л. Кулешов як видатний винахідник головних ефектів кіномонтажу. • «Ефект Кулешова», «Графічний ефект Кулешова», «Створювана людина» (1929 р.) як теорія світового монтажу.	4	Семінарське заняття	5

• Д. Вертов – засновник та теоретик документального авангардного кіно. Шедевр світового кінематографу «Людина з кіноапаратом» (1929 р.). • С. Ейзенштейн – засновник теорій монтажу «атракціону». • Народження звукорежисури. Рекомендована література: основна: [1], [2], [4], [5], [6] додаткова: [11], [12], [14], [20], [24].			
10. Світовий кінематограф 1930 - 1950 рр. • Драматургія як нова концепція кінематографії. • Зміна форм акторської гри у звуковому кіно. • Детективи Альфреда Хічкока 1930-х рр. та їх значення для розвитку світового кіно. • Кінематограф 1940-х рр. і періоду Другої світової війни. • Основні тенденції в кінематографі 1950-х рр. XX ст. Рекомендована література: основна: [1], [2], [3], [4], [6]. додаткова: [13], [15], [17], [25].	4	Семінарське заняття	5
11. Мистецькі пошуки кінематографу 1950 - 1970 рр. • Декларація «Групи тридцяти» (1953 р.): теоретичне підґрунтя майстрів короткого формату. • Лідери «нової хвилі» Ф. Трюффо, Жан-Л. Годар, Ж. Реветт, К. Шаброль. • Оберхаузенський маніфест (1962 р.): його послідовники. • Виникнення авторського кіно. • Поява нових технічних засобів та їх вплив на якість кінематографу. Рекомендована література: основна: [1], [2], [3], [4], [5]. додаткова: [14], [15], [16], [17], [18].	4	Семінарське заняття	5
12. Розвиток кіно 1970 - 1990 рр. • Кіно Західної Європи та Америки 1970-х – початку 1980-х рр. • Експериментальні дослідження в галузі телевізійної техніки. • Художнє переосмислення естетичних принципів неореалізму у творчості видатних італійських режисерів. • Кінематограф Німеччини та творчість режисерів – представників другого покоління «нового німецького кіно». • Кінематограф США та особливості режисерських версій фільмів жанрів «екшн» та «космічних фільмів». Рекомендована література: основна: [1], [2], [3], [4], [6]. додаткова: [8], [11], [13], [19], [25].	4	Семінарське заняття	5
13. Розвиток кіно 1970 - 1990 рр. Кінокультура в телевізійну еру. • Розвиток різножанрового розважального кіно. Кіно для	4	Семінарське заняття	5

масового глядача. • Жанри низьких стандартів: вестерн; мелодрама; мюзикл; комедія; детектив як основа масового виробництва фільмів для масового глядача. • Поява нових високотехнічних видовищних форм кіно: фільми-катастрофи, трилери, містика, саги, космічні пригоди, фентезі. • Творчість С. Спілберга та його вплив на технічний розвиток кіноіндустрії в світі. • Рекомендована література: основна: [1], [2], [3], [4], [5]. додаткова: [7], [10], [12], [15], [16].			
14. Світовий кінематограф на сучасному етапі. Кіно початку ХХІ ст. • Криза глобальних та інтелектуальних ідей в суспільстві споживання. • Вплив новітніх технологій на трансформацію мови кіно. • Естетика кліпу та іміджу, її використання в образотворчій мові кіно. • Гіпперреалізм цифрових світів. Повернення історичних та міфологічних сюжетів. • Поєднання естетики кіно з комп'ютерною грою. Рекомендована література: основна: [1], [2], [3], [4], [6]. додаткова: [13], [16], [18], [19], [23].	4	Семінарське заняття	5
Разом годин:	28	Разом балів:	35
РАЗОМ	56		70

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Історія світового кіно» оцінюються за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано у табл. 7.1.-7.3.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Максим. кіль-сть балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	7	7	7	7
2	Відвідування семінарських занять	1	7	7	7	7
3	Робота на семінарських заняттях	10	7	70	7	70
4	Виконання завдання для самостійної роботи	5	7	35	7	35
5	МКР	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль			144		144	
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			288			
Коефіцієнт визначення успішності			2,88			
Підсумковий рейтинговий бал			100			

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** підсумковий аналіз письмових робіт.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення письмових робіт**

Таблиця 7.2

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота																Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів
ЗМ №1								ЗМ №2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МКР	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	МКР			
17	17	17	17	17	17	17	25	17	17	17	17	17	17	17	25			
144								144										

Таблиця 7.3

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань та вмінь бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських

заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна) з застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* виконання письмових завдань.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з електронними каталогами та науковими джерелами; з офіційними сайтами музеїв.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації

пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники з дисципліни;
- ✓ електронна бібліотека з дисципліни;
- ✓ посилання на інтернет ресурси.

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Агафонова Н. А. Искусство кино: этапы, стили, мастера: пособие для студентов вузов / Н.А. Агафонова – Мн: Тесей, 2005. –192 с.*
2. Агафонова Н. А. Общая теория кино и основы анализа фильма / Н.А. Агафонова – Мн.: Тесей, 2008. – 392 с.*
3. Беленький И. Лекции по всеобщей истории кино: Годы беззвучия: Кн. 1, Кн.2: учебное пособие / И. Беленький // Отв. редактор В.А. Луков. – М.: Гуманитарный институт телевидения и радиовещания им. М.А. Литовчина (ГИТР), 2008. – 416 с.: ил.*
4. Брюховецька Л. І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.І. Брюховецька – К.: Логос, 2011.– 391 с.*
5. Делез Жиль. Кино / Жиль Дилез. – М.: Ad Marginem, 2004. – 624 с.*
6. Розлогов К. Э. Мировое кино. История искусства экрана / К.Э. Розлогов – М.: Эксмо, 2011. – 688 с.: ил.*

Додаткова

7. Арутюнян С. М. Экранизация литературных произведений как специфический тип взаимодействия искусств: дис. . канд. филос. наук : 09.00.04 / С.М. Арутюнян. – М., 2003. – 155 с.
8. Бабушкин С. А. Пространство и время в киноискусстве / С.А. Бабушкин. – Курск : КГПУ, 1995. – 64 с.
9. Базен А. Что такое кино? / А. Базен. – М.: Искусство, 1972. – 384с.
10. Барнуэл Д. Фундаментальные основы кинопроизводства / Джейн Барнуэл. – М.: РГУ, 2010. – 208 с.
11. Бельская С. А. Проблемы цвета в экранных искусствах : автореф. дис. ... канд. философ. наук : 24.00.01 / С.А. Бельская. – М., 1999. – 115 с.
12. Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической

- воспроизводимости / В. Беньямин. – М.: Культурный центр имени Гете; Медиум, 1996. – 240 с.
13. Берген Р. Кино. Путеводитель по жанрам / Р. Берген. – М.: Кладезь-Букс, 2014. – 160 с.
14. Виноградов В. В. Стилиевые направления французского кинематографа / В.В. Виноградов. – М.: «Канон+» РООИ «Реабилитация», 2010. – 384 с.
15. Горюнова Н. Л. Художественно-выразительные средства экрана. Часть I. Пластическая выразительность кадра / Н.Л. Горюнова. – М.: Институт повышения квалификации работников телевидения и радиовещания, 2000. – 41 с.
16. Госейко Л. Історія українського кінематографу 1896-1995 /Любомир Госейко. – К.: KINO-КОЛО, 2005. – 464 с.
17. Изволов, Н. А. Феномен кино. История и теория / Н.А. Изволов. – М.: Материк, 2005. – 164 с.
18. Кувшинова М. Ю. Кино как визуальный код / М.Ю. Кувшинова. – СПб.: Мастерская «Сеанс», 2014. – 320 с.
19. Лотман Ю. Семиотика кино и проблемы киноэстетики / Ю. Лотман. – Таллин: Эсти Раамат, 1973. – 122 с.
20. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті: [монографія] / І.Б. Зубавіна/ Академія мистецтв України; Інститут проблем сучасного мистецтва. – К. : Фенікс, 2007. – 296с. : іл.
21. Миславський В. Н. Кінословник: Терміни, визначення, жаргонізми/ В.Н.Миславський. – Харків, 2007. – 328 с.
22. Нечай О. Ф., Ратников Г. В. Основы киноискусства: учеб. пособие для некинематогр. вузов / О.Ф. Нечай, Г.В. Ратников// Под ред. И.В. Вайсфельда. – Мн.: Выш. шк., 1985.–368 с.: ил.
23. Разлогов К. Э. Искусство экрана: от синематографа до Интернета / К.Э. Разлогов. – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН),

2010. – 287 с.

24. Садуль Жорж. История киноискусства. От зарождения до наших дней / Жорж Садуль – М.: Инлитиздат, 1957. – 313 с.

25. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Функції / В. Скуратівський. – К.: В-во Івана Федорова. – 1997. – Ч.1. – 240 с.

26. Соколова Н.П. История и теория кино : учеб.-метод. комплекс / авт.-сост. Н. П. Соколова // каф. культурологии Тюм. гос. акад. культуры и искусств. – Тюмень : РИЦ ТГАКИ, 2007. – 240 с.

** Видання, помічені знаком «*», наявні в ресурсному центрі кафедри образотворчого мистецтва (електронна бібліотека)*